

POSTANOWIENIE

Dnia 27 listopada 2014 r.

Sąd Apelacyjny w Poznaniu Wydział I Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSA Jan Futro

po rozpoznaniu dnia 27 listopada 2014 r. na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa J. M.

przeciwko W. P., H. P., (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Z., (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Z.

o zapłatę

na skutek zażalenia powoda

na postanowienie Sądu Okręgowego w Zielonej Górze z dnia 16 października 2014 r.

sygn. akt I C 264/12

oddala zażalenie.

Jan Futro

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Okręgowy oddalił wniosek powoda o częściowe zwolnienie go od kosztów sądowych tj. od opłaty od zażalenia.

W uzasadnieniu wskazał, że powód złożył wniosek o zwolnienie go od opłaty od zażalenia w wysokości 4 000 zł wskazując, że od dnia złożenia poprzedniego wniosku jego sytuacja istotnie się pogorszyła gdyż z uwagi na pogorszenie stanu zdrowia nie może poświęcać działalności gospodarczej dostatecznej ilości czasu, co spowodowało znaczny spadek dochodów. Wezwany do uzupełnienia oświadczenia majątkowego przez wskazanie majątku, jakim dysponuje powód w ramach działalności gospodarczej, ilości osób, które zatrudnia i wpływów za ostatnie dwa miesiące, co miał wykazać wyciągiem z konta bankowego i deklaracją podatkową za 2013, a stan zdrowia zaświadczeniem lekarskim, pismem z dnia 25.08.2014 r. powód wniósł o przedłużenie terminu do wykazania zobowiązania o dalsze 14 dni, tj. do 8.09.2014 r.

Pomimo upływu terminu określonego przez sąd, a następnie prolongowanego powód nie uzupełnił braków oświadczenia o żądane dokumenty.

W ocenie Sądu wniosku powoda nie można uwzględnić albowiem nie wykazał, że jego sytuacja finansowa istotnie się pogorszyła od czasu składanych poprzednie wniosków o zwolnienie od kosztów sądowych, które były bądź oddalane, bądź odrzucane. Nadto nie ulega wątpliwości, że sytuacja finansowa powoda pozwala na pokrycie opłaty w kwocie 4 000 zł, nawet w przypadku obniżonych dochodów w deklarowanej wysokości 5 000 zł miesięcznie, tym bardziej, że z poprzedniego oświadczenia majątkowego wynika, że osiągał dochód w wysokości 8 000 zł miesięcznie. Trudno sobie

wyobrazić, aby powód nie zgromadził żadnych oszczędności skoro na utrzymaniu nie ma nikogo. Od maja 2014 r. gdy złożył pierwszy wniosek miał możliwość zgromadzenie wymaganej opłaty.

Na postanowienie to zażalenie wniósł powód zarzucając mu **art. 102 ust. 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (t.j. z dnia 27 kwietnia 2010 r. Dz. U. nr 90, poz. 594)** poprzez jego niezastosowanie polegające na przyjęciu, że nie spełnia warunków do zwolnienia od kosztów.

W uzasadnieniu wskazał, że nie przekazano do Sądu Apelacyjnego jego zażalenia na postanowienie dotyczące zabezpieczenia. Złożył także apelację od wyroku Sądu Okręgowego z wnioskiem o zwolnienie od kosztów sądowych. Obawia się upadku zabezpieczenia w postaci hipotek przymusowych i tego, że pozwani będą celowo przedłużać postępowanie egzekucyjne.

Oddalenie wniosku o zwolnienie od kosztów w ostateczności doprowadzi do odrzucenia jego apelacji. W sprawach prowadzonych przeciwko pozwanym i dłużnikowi rzeczowemu S. P. wydał już ponad 120 000 zł i nie uzyskał jak dotąd zaspokojenia nawet w najmniejszym zakresie. Nie jest w stanie udźwignąć dalszych kosztów.

W konsekwencji wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia w całości.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje.

Zażalenie okazało się nieuzasadnione.

Zgodnie z art. 102 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (j.t. Dz. U. z **2014 r. poz. 1025 ze zm. dalej u.k.s.c.**) zwolnienia od kosztów sądowych może się domagać osoba fizyczna, która złożyła oświadczenie, że nie jest w stanie ich ponieść bez uszczerbku utrzymania koniecznego dla siebie i rodziny.

Tylko zatem te kwestie mogą być przedmiotem oceny Sądu Apelacyjnego. Tymczasem powód nie odnosi się ani do treści tego przepisu ani do faktów wskazanych w uzasadnieniu Sądu Okręgowego. Także w postępowaniu zażaleniowym nie przedstawił informacji obrazujących jego sytuację majątkową.

Już tylko z tych względów zażalenie zasługuje na oddalenie.

Można jednak też wskazać, że w doktrynie i orzecznictwie podkreśla się, że przy generalnej zasadzie odpłatności wymiaru sprawiedliwości zwolnienie z kosztów gwarantuje uzyskanie ochrony sądowej podmiotom gorzej sytuowanym, dla których poniesienie kosztów w całości, a nawet w części, nie jest możliwe bez uszczerbku dla niezbędnego utrzymania (H. Ciepla [w:] Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz pod red. K. Piaseckiego, t. I, Warszawa 2001, s. 515). W wyroku z 5 marca 1959 r. (4 CZ 25/59, Nowe Prawo nr 7-8/1960) Sąd Najwyższy zaakcentował, że prawo do zwolnienia z kosztów nie przysługuje każdemu, lecz osobom rzeczywiście potrzebującym. Sąd Najwyższy wskazał wówczas przy tym, że strona zamierzająca wnieść sprawę do sądu powinna liczyć się z koniecznością poniesienia określonych wydatków i na ten cel oszczędzać, ograniczając zaspokajanie bieżących potrzeb. „Dopiero wówczas, gdy poczynienie tych oszczędności prowadziłoby do wyraźnego uszczerbku utrzymania koniecznego strony i rodziny, można mówić o istnieniu podstawy do przyznania zwolnienia”.

Wobec powyższego Sąd Apelacyjny na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. orzekł jak w postanowieniu.

Jan Futro

ZARZĄDZENIE

1. odpis postanowienia doręczyć pełnomocnikom stron;
2. za 14 dni.

P., dnia 27 listopada 2014 r.